

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS- en DRIES-
Prijzen. 7 1/2.
Franco per post. 14.

(Verschijnde driemaal in de Week, Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIE:
15 cents de regel,
behalve 35 cents zee-
post.

KERKLIJKE STAAT.

Het volgend, motu proprio van den Paus IX over de instelling van eenen minister, is den 14. juni te Rome uitgevaardigd.

Paus IX Pios.

proprio motu.

De grootste verlangen is om met evenveel gemak als op goed alle te kunnen, wat dagelijks aan de behoeften der volkeren, welke geluk onze pauselijke opperheerschappij zijn toevertrouwd, vorderen; daarom moeten wij een middel vinden ten einde te beletten, dat verscheidenheid in vermenigvuldiging der zaken en de steeds toe- namende vermeerdering der betrekkingen, welke verschillende takken van het openbaar beheer behoeven, eene noodeloze en gevaarlijke ophoo- ping veroorzaken. Daar nu alle middelen door de den en omstandigheden gewijzigd worden, en ten gevolge daarvan vroeger noch noodzakelijk, nu nuttig konde zijn, voegzaam en om- standiglijk wordt, hebben wij geoordeeld, dat de ter bereiking van het ons voorgestelde doel, de beste wijze de hoofden der verschillende takken van den Staat tot eenen Raad te ver- eenigen en in dien Raad ten minste de gewichtigste zaken, welke gewoonlijk ter onzer Audientie behandeld worden, om er de soevereine bekrachtiging te doen voorstellen en gezamenlijk te beslissen; dat wij de gewichtigste zaken, welke de verzoeken van den minsten onzer onderdanen en de andere belangen van den Staat; doch, de wet, de kostheid des tijds den menschen oplegt, en de noodzaak, zullen wij het gewigt der zaken afmeten eerder naar derzelver aard, naar den aard der personen.

Wij hebben daarenboven deze gunstige gelegen- heit te baat genomen, om eenige deelen van het openbaar beheer in eene meer voldoende orde te brengen. Door andere banden gedurende eenen tijd gespleet aan elkander verbonden, waren zij, ten gevolge van succesieve gerandelingen, eerder gewoonte, dan om voldoende redenen vereenigd te worden, of wel, ten nadeele der eenheid, van een afgezonderd geschiedt. Wij deze nieuwe verdeeling geoordeeld is, om de werkzaamheden van den Raad beter te regelen, vertrouwen wij dat zij niet zal ophouden om den gang van elken tak van het openbaar reglementarischer en eenvoudiger te maken, en de redenen, sta toe voorlichting van ons onderdanen, dan van onderscheidene onzer eer- werdige Broeders, de Kardinalen der H. Roomsche Kerk, gehoord te hebben bevelen en gelasten wij, dat de gewone beweging en met volkomene kennis, de bekrachtiging der volheid onzer opperste magt het

HOOFDSTUK I.

Raad der Ministers.

Art. 1. Er wordt ingesteld een Raad van mi- nisters, bestaande uit:

1. Den Kardinaal-Kamerling.
2. Den Kardinaal-Prefekt der wateren en wegen.
3. Den Auditeur der Kamer.
4. Den Gouverneur van Rome.
5. Den Inspecteur-Generaal.
6. Den President der wapenen.

Art. 2. De Kardinaal-Secretaris van Staat is voorzitter van den Raad. De vergaderingen zullen ten minste gehouden worden, tenzij dezelve door den Souverein zelve voorgereten worden.

Art. 3. De Kardinaal-Kamerling zal zich in den Raad kunnen doen vertegenwoordigen door Mgr. den Auditeur van het Kamerlingaat; de Kardinaal-Prefekt door Mgr. den Voorzitter; die vertegen- woordigers zullen alleen mogen stemmen over on- derwerpen, welke hunne respectieve ministerien betreffen.

Art. 4. Ingevalle zullen tot de zittingen van den Raad opgeroepen worden de hoofden der Resaste- rien welke niet in art. 1 genoemd zijn, wanneer hunne aanwezigheid noodzakelijk zal geacht worden. Indien het opgeroepen hoofd van een Decasterie Kardinaal is, zal hij, even als de overige leden van den Raad, over alle onderwer- pen zijne stem uitbrengen.

Art. 5. De twee Substituten van de Secretaris van Staat zullen de zittingen bijwonen. Zij zullen niet medestemmen, wanneer de Kardinaal Secretaris tegenwoordig is.

Art. 6. De Raad zal bijgestaan worden door eenen Secretaris-Prefekt, zonder regt van stemming.

HOOFDSTUK II

(Dit hoofdstuk regelt in tien artikelen de attri- buten der verschillende ministerien.)

HOOFDSTUK III.

Over de zaken, welke in den Raad zullen be- handeld worden.

Art. 17. De zaken welke in den Raad behandeld en beslist zullen worden, zijn:

1. De conflicten van bevoegdheid tusschen de verschillende Decasterien.
2. De klagen tegen de besluiten van elk De- casterie, door de belanghebbenden aan de Staats-Secretarie ingezonden.
3. De wijziging, voor zoo veel nodig moogt zijn, in de verdeelingen van grondgebied.
4. De nieuwe wetten, algemeene verordeningen, reglementaire bepalingen, de uitleggingen of ver- klaringen der vigerende wetten en reglementen.
5. Alles wat het staatshuishoudelijk stelsel, de financiën en het algemeen belang van den staat, doch niet wat het belang van eene enkele of meerdere provincien zal betreffen.
6. De benoeming der ambtenaren en openbare beambten, welke in de volgende artikelen zullen genoemd worden.
7. Alle zaken welke de Souverein aan het on- derzoek en de beslissing van den Raad zal onder- werpen.

Art. 18. Elk minister heeft de bevoegdheid bij

den Raad andere zaken dan de bovengenoemde te behandelen, mits hij daarvan den Kardinaal-Secretaris van Staat verwittigd heeft.

Art. 19. De Kardinaal-Secretaris van Staat zal aan den Raad de benoemingen van alle der voornaamste ambtenaren, geene prelaten zijnde, der regiebank van Rome, in art. 11 genoemd, der Gouverneurs, der Secretarissen-generaal van de legation en dele- gation, der Inspecteuren en der rekenplichtige hoofden van het beheer der gevangenen, der ambtenaren, en hoofdambtenaren van de congregatie der gezondheid, van den eersten Secretaris van het bureau der annone en der levensmiddelen, van den Secretaris van het Voorzitterschap der archieven, van den Secretaris van het Voorzitterschap van den eijns en van den Directeur van het munt- wezen.

De artikelen 20-26 wijzen de verschillende hooge ambtenaren, welke benoeming elk der zeven mi- nisters, even als voor den Secretaris van Staat, aan den Raad zal voordragen.

Art. 27. De benoemingen der hoogere ambtenaren, in Raad behandeld, zullen, zoo lang zij door den Souverein zelve goedgekeurd zijn, door de Staats- secretarie gepubliceerd worden, zoo als zulke tot heden geschiedt is, en de anderen zullen bij voort- doring door de respectieve ministers afgezonden worden.

Art. 28. Elk minister zal aan den Raad de be- grooting van zijn eigen ministerie overleggen. Al- vorens daarover te raadplegen, zal de Raad dezelve aan de Congregatie van herziening mededeelen, welke dezelve met hare bemerkingen zal terugzenden. De Thesaaurier-Generaal zal de noodige fondsen ter beschikking van elken minister stellen.

HOOFDSTUK IV.

Zittingen en beraadslagingen van den Raad.

Art. 29. De gewone vergaderingen van den Raad, zullen eens in de week gehouden worden. Er zullen, wanneer het noodig is, buitengewone vergaderingen belegd worden op uitnodiging van den Kardinaal- President of op bevel van den Souverein.

Art. 30. De beraadslagingen van den Raad zijn zuiver raadgewaard, zoo lang de Souverein dezelve niet heeft goedgekeurd.

Art. 31. De Secretaris van den Raad zal een register houden van de beraadslagingen en van elke zitting een verslag opmaken, houdende de onder- werpen der beraadslagingen. Dit verslag zal den Souverein aangeboden worden.

Art. 32. Wanneer de deliberation door den Souverein goedgekeurd zullen zijn, zal de dezelve aan elk lid van den Raad mededeelen. Indien de Souverein weigert of draait dezer besleu- te keuren, zal de Secretaris daarvan in de eerste vergadering bij monde kenste geven.

Art. 33. De zaken welke niet goedgekeurd van den Souverein beslist zijn, kunnen in geen geval en om geene reden hooger afd, in den Raad be- bragt worden, tenzij de Souverein zelve de ver- lof gever door een bij onder schrift van den Souverein van verzending, aan den Kardinaal-Secretaris ge- gerigt.

Art. 34. Indien de Kardinaal-Secretaris van Staat den Raad niet bijwoont, zal het voorzitterschap tijdelijk waargenomen worden door het lid, het welk het hooger in waardigheid zal zijn.

Art. 35. Elk minister zal alvorens een beveling aan den Raad voor te dragen, het nauwkeurigst onderzoek doen naar de braafheid en kunde der personen en naar de andere hoedanigheden, welke hen het vertrouwen van het gouvernement en van het publiek kunnen waardig maken. Hij zal aan den Raad een reglement voor de inwendige organisatie van zijn ministerie overleggen, met aanzijning van het getal ambtenaren, welke hij voor de dienst noodig zal achten.

Art. 37. Op voorstel van den Kardinaal-Secretaris van Staat, zal de Raad een reglement vaststellen, waarbij de voorwaarden van toelating en bevordering der ambtenaren en beamten, alsmede de bepalingen van loon en de straffen, aan hunne misdagen geëvenredigd, zullen bepaald worden.

Art. 38. De zaken, welke volgens de bepalingen van het 4de Hoofdstuk niet in den Raad behandeld noch beslist mogen worden, zullen onmiddellijk door elk minister aan den Souverein worden onderworpen.

Art. 39. De ministers behouden het voorrecht van audientie bij den Souverein. De hoofden der Decasterieën in dit *motu proprio* niet begrepen, behouden dezelve insgeens, in voege als zij haar thans bezitten.

Art. 40. Elk minister zal een afzonderlijk verslag opmaken aan den Souverein inzenden over de aangelegenheden, rakende zijn ministerie, welke in Raad overwogen en beslist zijn. Daarna zal hij de souvereine besluiten aan den Secretaris ter naleging voor degen van art. 31 mededeelen.

Art. 41. Bij afzonderlijke beschikkingen zal voorzien worden in het voorzitterschap van de regbank van het gouvernement van Rome, van de regbank der Apostolische Kamer, en de uitspreking van kerkelijk rechtsgebied bij dezelve regbank, in het voorzitterschap van de Congregatie der Kamer voor het contentieuse in het beheer, en in het voorzitterschap der *tribunale* regbank van de Apostolische Kamer.

Art. 42. Door de bepaling van het tweede Hoofdstuk wordt niets veranderd in de attributen der speciale Congregatie van Gezondheid, conform het edict van den 20 Julij 1834, noch in de latere voorschriften der Secretaris voor Binnenlandsche Zaken.

Art. 43. Het tegenwoordig *motu proprio* zal effect sorteren van af den 1 Julij aanslaande. Volgt de gewone formule der kanselarij: « Willende en gelatende dat het tegenwoordig *motu proprio* en alle en elk van de daarin voorkomende bepalingen enz.

Gegeven op ons Apostolisch Paleis van het Quirinaal den 12 Junij 1847, het eerste onzer Pauselijke Jaar.

PIUS P. P. IX.

Den 18 Junij. De 17 Junij was voor het Roomsche volk en de Catholijke wereld de verjaardag van de troonsbeklimming van Pius IX. Sedert vele dagen heridde de eeuwige stad zich voor, om dit feest te vieren van alle catholijken, waardiglijk te vieren. Alles werd ingerigt om nogmaals aan de wereld het schouwspel te leveren van een volk, het volk van Rome, met alle voor zijn Souverein ver-

toont of liever, om al de christen natien, onder den zegen van den Paus, te danken, te verheugen, te verhooren, te verhooren, te verhooren.

De provincien hebben niet vreemd willen blijven aan die bewijzen van vrugde en dankbaarheid, voor de hoofdstad van den dag gevege. *Bologna* had eene prachtige van het woen des Paus, als ombevel der oorschaps welke dooraan al de onderdanen van den H. Stoel, in eene gemeenschappelijke liefde voor hunnen *souverein en vader* vereenigt, gezonden. Deze vaang aan den prins Orsini ter hand gesteld en op het Kapitaal geplaatst, is het midden- en vereenigingspunt geworden van al de deputatien, welke aan het feest deel moesten nemen.

Reeds in den avond van den 16 stelde Rome zich in beweging; eene algemeene illuminatie gaf het bewijs der eerste verheugingen van de ver-

voering. Het huis des armen schitterde niet minder dan dat des rijken; doch dit was slechts het voorspel van den dag van den 17.

In den ochtend van den 17 vereenigden zich de afgevaardigden der 14 *Rioni* of wijken van Rome, na elk in zijne respectieve parochie de mis bijgewoond te hebben op het Kapitaal; van daar begaf de stoet zich naar Monte Cavallo, het verblijf van Z. H. Het was een treffend schouwspel, denzelve in eene volmaakte orde, met muziek en van aan het hoofd, de trappen van het Kapitaal te zien afkomen. Het is niet meer het Romeinsche volk, dat met het bloed en den buit der overwonnen volkeren bedekt, zijne consuls of keizers komt begroeten; het is een beestierend volk, het welk uit eigen beweging de hulde zijner liefde zijner dankbaarheid over weldaden, welke de geest des Evangelies leidde voor de voeten van den Stedehouder van Jesus Christus gaat nederleggen, en in den liefdevollen zegen zijns souvereins, nieuwe waarborgen en nieuwe hoop gaat puiten.

Het prachtige plein van Monte Cavallo was sedert lang door eene onverzorgbare menigte bezet, weldra laat het geluid der muziek, welke de nadering van den staat aankondigt, zich hooren. Het is de *lofsang* van Pius IX, dat schoon en treffend muziekstuk, in het afgelopen jaar bij gelegenheid der amnestie geschreven en spoedig het volkslied geworden, welk welluidende toonen in alle monden zijn even als de gevoelens welke het uitdrukt, in alle harten leven. De menigte opent uit eigen beweging hare reijen en de oploft treedt voor. De burgerwacht, de banier van *Bologna en Rome* dragende, opent den togt en neemt plaats onder de vensters van het Quirinaal; zij wordt gevolgd door de 14 *Rioni* en al de kweekelingen der Universiteit met hunne hoogleraren aan het hoofd.

Onder al de vanen der *Rioni* en der Universiteit, ziet men witte banieren, welke in zegpraal gedragen worden, wapperen; daarop staan de groote daden van het eerste jaar der Pauselijke Regering van Pius IX vermeld. De amnestie, de instelling der afgevaardigden uit de provincien, de gecentraliseerde, de opvoeding van de arme kinderen verzekerd, de instelling van eenen ministerraad, de ontwerpen van spoorwegen, de wettelijke hervormingen allen heerlijke vooruitzichten der gelukkigste toekomst!

Al die verschillende corporatien trekken langs de digt op een gepakte menigte, welke eene plechtige stilte aan den dag legt, terwijl alle oogen gevestigd zijn op het balkon, alwaar Z. H. verschijnen zal. Eindelijk vertoont zich Pius IX en den onmetelijk gejuich begroet dengene, welken de volksliederen den *van God gezonden engel* noemen. O! wie zou niet tot tranen toe bewogen zijn, wanneer hij Pius IX ziet, zijne armen naar zijn volk uitstreckende, daarna dezelve op zijne borst leggende, als of hij al dat volk, in eene enkele omhelzing aan zijn hart wilde drukken? Het gejuich,

de vivats verdubbelen en houden aan, tot dat een wenk van den Paus al die menigte een godsdienstig stilzwijgen oplegt. Allen knielen tegelijk neder en tot het laatste uiteinde van het plein hoort men de stem van den *Opfferpriester*, die den *Immensus arie*; het volk dat hoort en toet, omhelt zijn handen van den *Opfferpriester* omwaarts en doen den zegen der *Allerhoogsten* over alle die, godsdienstiglijk nedergebogene hoofden afdalen. Een algemeen *amen* met nieuwe *vivats* rijst uit de menigte op; de Paus groet haar en verhoort zich.

Ik kan u geene waardige beschrijving geven van de vervoering des volks en van de uitboezening der harten, welke in de *Quirinaal* plaatsvindende gebaren van den H. *Vader* doorstrakke, vnet moest gelijge zijn van een zag verheven *Wond* om het te begrijpen, maar het te beschrijven is niet mogelijk.

Van het Quirinaal keert de stoet naar het Kapitaal terug, na eerst een geleente der stad, in zegenpraal doorgetrokken te zijn. *Afterwege* werd de vaan van Bologna, roerend, *zinnbeeld* van broederlijke liefde en gemeenschappelijke hoop, met vervoering begroet. Aan het Kapitaal teruggekomen werden de reijen, welke tot nog toe in de volmaakte orde gebleven waren, verbroken, en een ieder keerde, in rust en stilte, vol van zotte en troostende bewaarwordingen, huiswaarts weder.

De *Boch*, hiernede was alles nog niet afgelopen. Om dien dag het verhegen en pligtig karakter van alle roomsche feesten te doen behouden, moest het even als hij voor allen, met het heilig misoffer aangevangen was, ook aan den voet der altaren geëindigd worden. Des avonds ten *zestien*, vrede, prachtige kerk der H. Maria der Engelen, opgevuld door eene menigte, welke toegesnel was om de welsprekende stem van P. Gayazzi, van de orde der Bernarditen, te hooren en God te danken, die aan Rome eenen zo gunstigen dag geschonken had. Het *Tes Deum* werd als door eene stem, door de gansche vergaderde menigte, welke men omtrent 10,000 personen, tellen kon, gezongen. Na den zegen van het Allerheiligste, verspreidde zich die gansche menigte door de stad, om het plechtig schouwspel der illuminatien te gausien.

De gansche *Corso* was als eene gaanderij, door duizenden lichte schitterende, versierd met draadperlen, festoenen en bloemen, chassinetten met de levendigste kleuren van opschriften der heere van Pius IX; het was als het ware, het salond van het roomsche volk. Het wandeldagtebaan ten weder, festoelijk uitgedoest, en met die waardigheden kalmte, welke het onderscheidingssteeken van des *plein* karakter zijn: geen geschreeuw; geen wanorde; zijn de eenstemmigheid van dit schoone feest komen atord; men was slechts gelukkig, zonden dwang even als zoudet heletameting.

Maar zoo als ik in den aanvang zeide, dit feest was niet alleen een Romeinsch, maar een catholijk feest. Dat dan alle catholijken zich vereenigen om het geluk en de liefde der Italiaansche bevolking te dat zij zich meer en meer getrouwelijk en verknocht scharen rond den Stoel van den H. Petrus, waarop het Gode behaagd heeft Pius IX te verheffen; dat zij hunne stemmen vermengen met die van Italië, om hem te danken en te zegenen; want de glorie zijner deugden en weldaden schittert over de gansche Kerk; zijne zegpraal is de zegpraal der Kerk, wijl zij het werk is van God; die hem hons geschonken heeft.

Het vraagstuk der spoorwegen is bijna opgelost. Het is de fransche maatschappij, welke de prins de Croi aan het hoofd heeft, die de concessie der pauselijke regering heeft bekomen. Het gouvernement waarborgt de *Tente* van 4 pft. op de fondsen welke de maatschappij tot die onderneming moet aanwenden.

ITALIE

Van de grenzen van Italië schrijft men van den 18 Junij... op verjaardag van de verheffing van Pius IX is...

De Barona hebben bij die gelegenheid te redden... eerste eene plegtige hoogmis gevierd, welke door...

De avond was het algemeen illuminatie. De... die een Obsterijker is en de bevelhebber...

De partij is onder de wapens geroepen... verschenen op de plaats en rukten zonnende...

De graaf Castelli, burgemeester van Parma, heeft... de militaire overheid gevestigd...

DUITSCHLAND

BERLIN 24 Junij. De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

Er heeft nog niets uitgelekt omtrent de besluiten... welke Z. M. aan den Landdag zal doen mededeeling...

De koninklijke beoorschepping van den 16 Junij... de verlenging van den Landdag, dezer...

Men is daaromtrent te meer bezorgd omdat eene zinsnede... de koninklijke beoorschepping van den 16 Junij...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

Van den Landdag zou mededeeling... atwaching zij de leden nagevolgd zieh...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

ENGLAND

LONDON 26 Junij. Men zegt dat de koningin voor... het einde van den zomer een uitstapje...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

FRANKRIJK

PARIS 27 Junij. De heer Guizot is gisteren naar... Val-Richer vertrokken en zal maandag of dinsdag...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

BELGIË

Table with 2 columns: Item (Tarwe, Rogge, Garst, Meel, Rijst) and Amount (4,254,930 Kil., 4,884,753, 370,363, 76,730, 351,080). Total: 9,437,846 Kil.

NEDELAND

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

De koning heeft van alle... zijn heden avond bij den koning te Botdath...

